

Viite: OKM/10/040/2015

Asia Tehy ry:n ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry:n lausunto selvityshenkilöiden raportista: Kätilökoulutukselle uusi suunta – selvitys rakennevaihtoehdoista

Taustaa

Selvityshenkilöiden laatiman kätilökoulutuksen rakennevaihtoehdoraportin taustalla on ollut se, että suomalainen kätilökoulutus ei nykyisessä muodossaan täytä ammattipätevyysdirektiivin 2013/55/EU säännöksiä koulutuksen laajuudesta. Epäkohta on vaikeuttanut muun muassa kätilöiden liikkuvuutta sekä pätevyyden automaattista tunnustamista EU:n sisällä.

Raportissa esitellään kuusi erilaista koulutusrakennevaihtoehtoa kätilökoulutuksen kehittämiseksi. Esitetyistä vaihtoehdoista selvityshenkilöt päätyvät esittämään kätilökoulutuksen kehittämistä ylemmäksi ammattikorkeakoulututkinnoksi, jonka tavoitteena on kliinisen hoitotyön asiantuntijalta edellytetty käytännöllinen ja teoreettinen osaamistaso. Koulutus johtaisi kätilö (ylempi AMK) – tutkintoon. Tutkinnon suorittamisen jälkeen Valvira laillistaisi tutkinnon suorittaneen henkilön kätilönä. Esitys edellyttää muutoksia ammattikorkeakoululakiin ja – asetukseen.

Havainnot ja perustelut

Tehy ry osallistui 29. päivä toukokuuta 2015 Opetus- ja kulttuuriministeriön järjestämään kuulemistilaisuuteen liittyen kätilökoulutuksen rakenteelliseen kehittämiseen. Tässä yhteydessä *Tehy ry* antoi myös kirjallisen lausuntonsa koulutusrakennevaihtoehdoista. Selvityshenkilöiden raportin valmistuttua *Tehy ry ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry* lausuvat asiasta yhdessä uudelleen ja tarkentavat kantaansa suomalaisen kätilökoulutuksen kehittämiseksi.

Tehy ry ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry pitävät jäljempänä esitetyin edellytyksin hyvänä ratkaisuna selvityshenkilöiden ehdotusta kätilökoulutuksen rakenteellista kehittämistä. Koulutusrakenteen muutosesitykset ovat mahdollisia, kun seuraavat edellytykset huomioidaan muutosten valmistelussa:

1. Selvityshenkilöiden ehdotus uudesta koulutusrakenteesta varmistaa suomalaisen kätilötutkinnon suorittaneen henkilön pätevyyden automaattisen tunnustamisen direktiivin 2013/55/EU mukaisesti. *Tehy ry ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry* pitävät tärkeänä, että uudessa rakenteessa valmistuvilla kätilöillä on edelleen kelpoisuus myös sairaanhoitajan ammattiin. Tämä on tärkeää joustavan työvoiman käytön näkökulmasta Suomessa. Edelleen *Tehy ry ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry* haluavat, että nykyinen suomalainen sairaanhoitajakoulutuksen laajuusmitta, 210 opintopistettä säilyy, vaikka direktiivi 2013/55/EU määrittelee yleissairaanhoidosta vastaavan sairaanhoitajan muodollisen pätevyyden määrällisesti tätä suppeammaksi.
2. *Tehy ry ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry* edellyttävät, että ylemmän ammattikorkeakoulutuksen rakenteen muuttuessa ammattiperusteiseksi (kätilö, ylempi AMK), mahdollistetaan myös muille sosiaali- ja terveysalan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneille oman alan kliiniseen asiantuntijuuteen suunnatut ylempät ammattikorkeakoulututkinnot (ammattinimike, ylempi AMK). Edelleen selvityshenkilöiden ehdotuksen mukaisesti työkokemusvaatimuksen alentamista yhteen vuoteen tulee harkita myös muihin ylemmän ammattikorkeakoulun tutkintoihin. Ammattiperusteiseen ja kliiniseen asiantuntijuuteen valmistavaan ylempään ammattikorkeakoulututkintoon tulee voida sisällyttää myös työympäristössä tapahtuvaa oppimista.
3. *Tehy ry ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry* haluavat painottaa, että suunniteltu koulutus rakenne-muutos ei saa vaikeuttaa nykyisen tai edeltävän koulutusjärjestelmän mukaisesti valmistuneiden kätilöiden työmarkkina-asemaa tai heidän mahdollisuuksiaan jatkokoulutukseen Suomessa. Koulutuspolkujen tehostamiseksi Suomeen on saatava yhtenäiset menettelytavat aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamiseen ja tunnustamiseen korkeakouluissa.
4. *Tehy ry:n ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry:n* mielestä koulutus rakenneuudistuksen yhteydessä tulee ratkaista myös muiden terveysalan kaksoistutkintojen tilanne. Selvityshenkilöiden ehdotus kätilökoulutuksen rakenteesta poistaa kaksoistutkinto-menettelyn kätilökoulutuksen osalta. Mikäli kaksoistutkinto-menettely poistuu muidenkin terveysalan tutkintojen osalta, tulisi terveydenhoitajan, ensihoitajan ja diakonissan edellytykset sairaanhoitajaksi laillistamiselle kuitenkin turvata. Tämä varmistetaan niin, että määritellyn sairaanhoitajan ammatillisen osaamisen vähimmäisvaatimukset täyttyvät terveydenhoitajan tai ensihoitajan koulutuksessa tulevaisuudessa.

Tämä lausunto on valmisteltu yhdessä *Tehy ry:n ja Suomen sairaanhoitajaliitto ry:n* kanssa.

Helsinki 27.10.2015

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Merja Merasto
Puheenjohtaja
Suomen sairaanhoitajaliitto ry

Asiantuntija
Juha Kurtti
Tutkimuspäällikkö
Tehy ry
juha.kurtti@tehy.fi
p. 0505869460